

Trafikförvaltningen
Ledningsstaben
Juridik

PM
2026-09-04
Version

Ärende/Dok. id.
3599776

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Handläggare
Annika Östlund
070-7863520
annika.k.ostlund@regionstockholm.se

Sändlista:
Justitiedepartementet
Enheten för immaterialrätt och
transporträtt

Remissyttrande över Europeiska kommissionens förslag till ändring (COM(2026) 233) av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/782 om tågpassagerares rättigheter och skyldigheter

Region Stockholms yttrande

Region Stockholm ser positivt på de föreslagna ändringarna i förordning (EU) 2021/782 om tågpassagerares rättigheter och skyldigheter ("tågpassagerarförordningen") som syftar till att stärka resenärernas skydd vid resor som omfattar flera operatörer och som köpts i en och samma transaktion.

Region Stockholm vill uppmärksamma några oklarheter i förslaget som riskerar att skapa tillämpningsproblem för regional kollektivtrafik och för befintliga samarbetslösningar mellan olika trafik huvudmän och operatörer.

Tillämplighet av ändringarna i förordningen

Sverige har med stöd av artikel 2.6 a samt beaktandesats 21 i tågpassagerarförordningen undantagit lokal och regional järnvägstrafik från delar av förordningens tillämpningsområde till förmån för lagen (2015:953) om kollektivtrafikresenärers rättigheter som är mer förmånlig för resenärerna. Vissa bestämmelser får dock medlemsstaterna inte göra undantag från när det gäller regional persontrafik på järnväg, däribland artikel 12 om biljetter för resor som omfattar en eller flera anslutningar. Det innebär att införandet av det nya begreppet *samlingsbiljett* kommer att få betydelse för Storstockholms Lokaltrafik (SL).

Nuvarande ansvarsfördelning

SL har biljettsamarbeten bland annat med UL och Mälardalstrafik/Mälartåg för resor över länsgränserna mot Gnesta och Uppsala. Även när en resa säljs som *en* biljett är ansvarsfördelningen i dagsläget till viss del uppdelad mellan de aktörer som utför resan vid en uppkommen försening.

Region Stockholm
Trafikförvaltningen
105 73 Stockholm

Leveransadress:
Lindhagensgatan 100
Godsmottagningen
112 51 Stockholm

Telefon: 08-123 316 00
Fax: 08-123 316 06
registrator.tf@regionstockholm.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.regionstockholm.se

Om en försening uppstår i SL-trafiken ansvarar SL för ersättning och hantering av resenärens rättigheter för den del av resan som utförs av SL (även över länsgränserna). För resor som görs enbart inom Uppsala län på ett SL-tåg är det dock UL som hanterar förseningsersättning.

Region Stockholm noterar att förslaget även fortsättningsvis huvudsakligen bygger på principen att det järnvägsföretag som orsakar förseningen eller den uteblivna anslutningen ska ansvara för de rättigheter som följer av artiklarna 18-20.

För SL:s del bedöms förslaget, med anledning av den befintliga ordningen för förseningsersättning samt att SL omfattas av lagen om kollektivtrafikresenärers rättigheter som är trafikslagsneutral, inte i någon större utsträckning påverka de grundläggande principerna för förseningsersättning för biljetter som säljs via SL:s egna kanaler. Däremot kan det uppstå frågor kring ansvarsfördelning och anslutningsskydd vid operatörsöverskridande biljetter, t.ex. Movingo-biljetten samt Resplus-biljetter (se mer om detta nedan).

Olika trafikslag, periodkort och anslutningstider

Region Stockholm ser en eventuell otydlighet i definitionen av det nya begreppet *samlingsbiljett*.

Kommissionen föreslår att en samlingsbiljett ska definieras som ett färdbevis som motsvarar en direktbiljett eller två eller fler *transportavtal* som har ingåtts för en resa och köpts i en enda affärstransaktion.

Detta skiljer sig från definitionen av *direktbiljett*, som uttryckligen avser ett transportavtal för flera på varandra följande *järnvägstransporttjänster*.

Region Stockholm konstaterar att kommissionen således har valt ett mer öppet och vidare begrepp för samlingsbiljetter än för direktbiljetter. Det går inte att utläsa av förslaget om denna skillnad har någon avsedd betydelse.

Region Stockholm anser därför att det kan finnas anledning att klargöra om samlingsbiljetter även kan omfatta multimodala resor som består av exempelvis tåg, buss, tunnelbana och spårväg. Detta gäller särskilt i trafiksystem med hög turtäthet där resenären normalt inte är knuten till en specifik avgång utan själv väljer resväg och anslutningar inom biljettens giltighetstid.

Trafikförvaltningen
Ledningsstaben
Juridik

PM
2026-09-04
Version

Ärende/Dok. id.
3599776
Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Ytterligare en otydlighet är huruvida ett *periodkort* (enligt tågpassagerarförordningens definition) är att anse som en samlingsbiljett samt hur anslutningstiden beräknas vid resor inom *ett nätverk*.

Särskilt om Movingo

Dessa oklarheter kan illustreras av biljettprodukten Movingo.

Movingo är ett periodkort som ger rätt att resa inom stora delar av Mälardalen med flera olika aktörer, däribland Mälartåg, SJ, SL, Östgötatrafiken m.fl. Biljetten ger därmed tillgång till såväl järnvägstrafik som annan kollektivtrafik inom det geografiska området.

Region Stockholm noterar att Movingo redan i dag omfattas av tågpassagerarförordningens regler om periodkort och abonnemang. Ett periodkort definieras som: *en biljett för ett obegränsat antal resor som ger den behörige innehavaren rätt att resa med tåg på en särskild resrutt eller ett särskilt nätverk under en angiven period* (art. 3 p. 19 i tågpassagerarförordningen).

Samtidigt framstår det nya begreppet samlingsbiljett i förslaget huvudsakligen som utformat för en på förhand identifierbar resa med bestämda anslutningar och en slutlig destination.

Det är därför oklart om ett periodkort som Movingo kan betraktas som en samlingsbiljett i den mening som avses i förslaget.

I dag gäller att resenären normalt ansöker om ersättning hos den operatör där förseningen inträffade. Enligt de villkor som tillämpas för Movingo betalas exempelvis ersättning endast ut när ett Mälartåg är försenat och endast om det är mer än 20 minuter försenat. Ersättning lämnas däremot inte för missad tåganslutning som beror på försenad lokaltrafik, trots att lokaltrafiken omfattas av den biljett som resenären innehar. Om andra operatörer är försenade får resenären vända sig dit. Det synes dock kunna uppstå situationer där det är oklart vilken aktör som ansvarar för resenärens anspråk.

Exempel: En resenär reser på en Movingo-biljett med ett Mälartåg till Södertälje. Mälartåget är 18 minuter försenat vilket innebär att resenären missar den sista SL-bussen för kvällen som avgår enligt tidtabell. Dvs anslutningstiden blev för kort med anledning av Mälartågs försening. I detta scenario får resenären ingen ersättning av Movingo eftersom Mälartåget är

Trafikförvaltningen
Ledningsstaben
Juridik

PM
2026-09-04
Version

Ärende/Dok. id.
3599776
Infosäk. klass
K1 (Öppen)

mindre än 20 minuter försenat. Resenären får heller ingen ersättning från SL eftersom bussen avgick enligt tidtabell. I det beskrivna exemplet synes resenären inte ha rätt till ersättning från vare sig Mälartåg eller SL.

Observera att motsvarande problem kan uppstå om resenären missar sitt anslutande pendeltåg i Södertälje. Exemplet väcker därmed frågor om hur den föreslagna regleringen av samlingsbiljetter kan tillämpas på denna typ av biljettprodukt, om regleringen är tillämplig. Exemplet illustrerar samtidigt att det för denna typ av biljettprodukt inte alltid finns ett fullständigt anslutningsskydd.

Förslaget bygger på att biljettutfärdare och researrangörer ska tillämpa minimianslutningstider när samlingsbiljetter säljs. Region Stockholm konstaterar att regleringen förefaller vara utformad för resor där anslutningarna är kända vid köptillfället. Det är oklart hur dessa krav ska tillämpas på periodkort, såsom Movingo, där resenären löpande väljer resväg och anslutningar under biljettens giltighetstid. Region Stockholm efterfrågar därför ett förtydligande av om periodkort kan utgöra samlingsbiljetter och, om så är fallet, hur kraven på minimianslutningstider ska tillämpas i praktiken.

Region Stockholm noterar att de frågeställningar som aktualiseras genom Movingo inte är begränsade till den biljettprodukten. Den typ av operatörsöverskridande resa som förslaget syftar till att främja möjliggörs även genom Samtrafiken och biljett- och resesamarbetet Resplus, som erbjuder sammanhängande resor genom att kombinera långväga järnvägstrafik med annan kollektivtrafik i en gemensam reseprodukt. Vid den fortsatta beredningen bör därför särskilt beaktas hur de föreslagna reglerna samspelar med befintliga samarbetsmodeller. Regelverket bör utformas så att det stärker resenärsskyddet utan att skapa ansvarsförhållanden eller administrativa krav som riskerar att försvåra utvecklingen av integrerade biljetter och sammanhängande resekedjor.

Region Stockholm noterar samtidigt att vissa av de identifierade frågeställningarna eventuellt kan vara hänförliga till samspelet mellan olika unionsrättsliga regelverk på transportområdet och därför också kan aktualisera överväganden i ett nationellt sammanhang.

På Region Stockholm vägnar
Trafiknämnden genom
Daniel Angermann
Biträdande förvaltningschef, trafikförvaltningen